

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
10000 Z A G R E B
Frankopanska 16
tel.: 01 4807 871
e-mail: pisarnica@vusrh.pravosudje.hr

PRIJEDLOG

za pokretanje postupaka po službenoj dužnosti za ocjenu zakonitosti općeg akta
Kodeksa odvjetničke etike ("Narodne novine", br.: 64/07., 72/08. i 64/18.)

Podnositelj obavijesti:

Ivica Ban, odvjetnik iz Dubrovnika, 20000 Dubrovnik,
Vukovarska 17

I. Ovim podneskom podnosim tom Sudu obavijest na temelju odredbe članka 83. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima (NN, br.: 20/10, 143/12, 152/14, 94/16, 29/17, u daljnjem tekstu: ZUS) kojom predlažem i molim da taj Sud po službenoj dužnosti, a radi šireg društvenog značaja pitanja koja su problematizirana ovim podneskom, pokrene postupak ocjene zakonitosti općeg akta Kodeksa odvjetničke etike ("Narodne novine", br.: 64/07., 72/08. i 64/18., u daljnjem tekstu: Kodeks odvjetničke etike), i to **pravila iz toč. 20., toč. 23., toč. 74., toč. 80., toč. 84. al. 3., toč. 85., toč. 92. i toč. 138. Kodeksa odvjetničke etike**, kojima se, protivno **odredbama čl. 3., čl. 16. st. 1., čl. 38. st. 1.-3., čl. 46., čl. 49. st. 1. i čl. 50. st. 2. Ustava Republike Hrvatske** ("Narodne novine", br.: 56/90., 135/97., 8/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10., 05/14., u daljnjem tekstu: Ustav), **te čl. 7. st. 2. i čl. 71. st. 5. Zakona o odvjetništvu** ("Narodne novine", br.: 09/94., 117/08., 50/09., 75/09., 18/11., u daljnjem tekstu: Zakon o odvjetništvu), omogućuje pokretanje i vođenje disciplinskih postupaka zbog delikta mišljenja).

Sporne odredbe Kodeksa odvjetničke etike, glase:

"20. Odvjetnik o kojemu se u sredstvima javnog priopćavanja piše ili govori na način koji je protivan odredbama Zakona o odvjetništvu, Statutu Hrvatske odvjetničke komore, Kodeksu odvjetničke etike ili pravilniku kojim je uređena materija reklamiranja, oglašavanja i web-stranica odvjetnika, dužan se, odmah po saznanju o takvom izvještavanju, na prikladan način javno ograditi od takvog načina izvješćivanja.

23. Ako zakonom, Statutom ili Kodeksom nije drukčije određeno, nadležno disciplinsko tijelo odlučit će o tome ima li povreda pravila Kodeksa u pojedinom slučaju značenje i disciplinske povrede dužnosti i ugleda odvjetništva u smislu Statuta.

Digitally signed by:
ODVJETNIK IVICA
BAN
Date:
03-o u-2020
16:31:57
Potpis

C=HR
O=IVICA BAN ODVJETNIK
2.5.4.97=HR06973552995
L=DUBROVNIK
S=BAN
G=IVICA
CN=IVICA BAN
SN=HR06973552995.1.25

74. *Odvjetnik ne smije ostvarivati zahtjeve neprimjerenom, npr. neuobičajeno oštrom, uporabom inače zakonom dopuštenih sredstava.*

80. *Odvjetnik je dužan savjesno ispunjavati svoje obveze prema Komori i zboru te poštivati, čuvati i podizati njihov ugled i pridonositi što uspješnijem njihovu radu.*

84. *Osobito se smatra težom povredom odvjetničke dužnosti:*

(al. 3.) – *svako uvredljivo ponašanje u pisanim ili usmenim kontaktima s tim tijelima (tijela Komore i zborova);*

85. *U obavljanju svoga poziva odvjetnik mora uvijek čuvati autoritet sudova pred kojima pruža pravnu pomoć, te im uvijek iskazivati dužno poštovanje.*

92. *Odvjetnik ne smije pred sudovima davati uvredljive izjave ili omalovažavajuća mišljenja o njihovim odlukama, ili lakoumno i nepromišljeno tražiti izuzeće sudaca, optuživati ih i sl.*

138. *Odvjetniku je zabranjeno voditi rubrike pitanja i odgovora u novinama uz navođenje svoga imena. Zabranjeno mu je davati pravne savjete neodređenom krugu osoba posredovanjem sredstava javnog priopćavanja."*

Naročito je sporno to što pravilo iz toč. 23. Kodeksa odvjetničke etike, omogućuje disciplinskim tijelima Hrvatske odvjetničke komore (u daljnjem tekstu: HOK) da samovoljno i arbitrarno tumače ima li ili nema neka povreda Kodeksa odvjetničke etike u pojedinom slučaju značenje i disciplinske povrede dužnosti i ugleda odvjetništva, što je u izravnoj suprotnosti s odredbom čl. 71. st. 5. Zakona o odvjetništvu kojom je propisano da se "*Statutom Komore utvrđuje što se smatra težom povredom dužnosti, ugleda i Kodeksa odvjetničke etike*". Navedeno sporno pravilo iz toč. 23. Kodeksa odvjetničke etike, stoga omogućuje da se svaka ekstenzivno protumačena navodna povreda odredbi toč. 20., toč. 74., toč. 80., toč. 84. al. 3., toč. 85., toč. 92. i toč. 138. Kodeksa odvjetničke etike izvršena izgovorenom ili pisanom riječi onda od strane disciplinskih tijela HOK-a samovoljno i arbitrarno ili zlonamjerno i pristrano protumači kao navodna teža povreda dužnosti i ugleda i Kodeksa odvjetničke etike.

Pritom je za napomenuti da u skladu s načelom zakonitosti iz čl. 31. st. 1. Ustava i čl. 2. Kaznenog zakona (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19) utvrđivanje što se smatra disciplinskom povredom dužnosti i ugleda odvjetništva, a posebno što se smatra težom disciplinskom povredom dužnosti i ugleda odvjetništva mora biti unaprijed propisano i poznato odvjetnicima i odvjetničkim vježbenicima, a ne prepušteno na naknadno samovoljno i arbitrarno tumačenje disciplinskim tijelima HOK-a.

Također je posve sporno pravilo iz toč. 138. Kodeksa odvjetničke etike pošto isto predstavlja posve neopravdanu zabranu, koja je osim toga u suprotnosti s ustavnim pravima slobode mišljenja i izražavanja misli, slobode govora i javnog nastupa, slanja predavki i pritužbi, te s ustavom zajamčenim profesionalnim i poduzetničkim slobodama koje su nužne u slobodnom i demokratskom društvu.

Pravila iz toč. 20., toč. 74., toč. 80., toč. 84. al. 3., toč. 85. i toč. 92. Kodeksa odvjetničke etike su sporna jer se za ta pravila ne navodi da je riječ o preporukama lijepog i profesionalnog ponašanja odvjetnika, što bi ta pravila trebala biti, pa nedostatak te odrednice onda omogućuje tijelima HOK-a da svaku možebitnu povredu tih pravila mogu posve samovoljno i arbitrarno protumačiti kao lakšu ili težu disciplinsku povredu dužnosti i ugleda odvjetništva, što u praksi nerijetko i čine,

pokrećući i vodeći šikanirajuće disciplinske postupke protiv članova koji su im se zamjerali svojim kritikama, predstavkama, pritužbama i/ili prijedlozima.

Tako se navedena pravila iz toč. 20., toč. 74., toč. 80., toč. 84. al. 3., toč. 85. i toč. 92. Kodeksa odvjetničke etike umjesto da služe kao preporuke lijepog i profesionalnog ponašanja odvjetnika, se u stvarnosti nerijetko zlorabe radi neopravdanog ograničavanja društvenih, javnih i privatnih nastupa i istupa pojedinih selektivno odabranih odvjetnika, nepoćudnih pojedinim tijelima i/ili dužnosnicima HOK-a; te se istima nameću odvjetnicima pretjerane i nerealne obveze u svezi s napisima o njima u medijima; te pretjerane i neopravdane obveze na obzirno i objektivno nastupanje prema protivnoj stranci; te pretjerane i neopravdane obveze na čuvanje autoriteta sudova, drugih tijela javne vlasti i tijela HOK-a i iskazivanje im dužnog poštovanja i u slučaju kad ta tijela očito nezakonito postupaju i/ili donose nezakonite odluke; te se istima neopravdano zabranjuje odvjetnicima davanje bilo kakvih pravnih mišljenja i/ili savjeta putem medija pod bilo kojim okolnostima; i tsl.

Pritom je za napomenuti da prema odredbama o pravu na slobodu mišljenja i izražavanja misli sadržanim u Ustavu (čl. 16. st. 1., čl. 19. st. 1., čl. 20., čl. 38. st. 1.-3. i čl. 46.), (Europskoj) Konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (čl. 10. st. 1.-2.), te u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima (čl. 19.) ostvarivanje slobode mišljenja i izražavanja misli može biti podvrgnuto samo ograničenjima i kaznama propisanim zakonom, a ne i nekim podzakonskim ili općim aktima kao što su to Statut HOK-a i Kodeks odvjetničke etike, te da su oni koji se ogriješe o odredbe Ustava o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, osobno odgovorni i ne mogu se opravdati višim nalogom.

Oni koji se smatraju uvrijeđenim nečijim javno iznesenim mišljenjem ili smatraju da im je tim mišljenjem povrijeđen ugled imaju pravu na sudsku zaštitu propisanu zakonom pred nezavisnim i nepristranim sudom, ali ne i da sami sude i osuđuju nekoga u svojoj vlastitoj stvari i po svojim propisima, jer takvo ponašanje osim što je neustavno i nezakonito, predstavlja i zakonski kažnjivu zlouporabu položaja i ovlasti

Stoga, podnositelj obavijesti smatra da su naprijed navedena sporna pravila Kodeksa odvjetničke etike očigledno nezakonita jer su nesuglasna s odredbama čl. 3., čl. 16. st. 1., čl. 38. st. 1.-3., čl. 46., čl. 49. st. 1. i čl. 50. st. 2. Ustava, te s odredbama čl. 7. st. 2. i čl. 71. st. 5. Zakona o odvjetništvu.

II. Slijedom izloženog pod I. ovog podneska podnositelj obavijesti predlaže da Visoki upravni sud Republike Hrvatske, temeljem članka 83. stavak 2., članka 85. stavak 2. i članka 86. stavak 3. Zakona o upravnim sporovima, donese:

- rješenje o pokretanju postupka za ocjenu zakonitosti općeg akta: Kodeksa odvjetničke etike ("Narodne novine", br.: 64/07., 72/08. i 64/18.), i to pravila iz toč. 20., toč. 23., toč. 74., toč. 80., toč. 84. al. 3., toč. 85., toč. 92. i toč. 138. tog Kodeksa, te
- rješenje o obustavi izvršenja naprijed navedenih odredbi osporenog općeg akta: Kodeksa odvjetničke etike ("Narodne novine", br.: 64/07., 72/08. i 64/18.), i to pravila iz toč. 20., toč. 23., toč. 74., toč. 80., toč. 84. al. 3., toč. 85., toč. 92. i toč. 138. tog Kodeksa u cjelini ili djelomično, do donošenja presude u pokrenutom

- postupka za ocjenu zakonitosti tog općeg akta, i objavi tog rješenja u "Narodnim novinama", te
- presudu o ukidanju naprijed navedenih odredbi osporenog općeg akta: Kodeksa odvjetničke etike ("Narodne novine", br.: 64/07., 72/08. i 64/18.), i to pravila iz toč. 20., toč. 23., toč. 74., toč. 80., toč. 84. al. 3., toč. 85., toč. 92. i toč. 138. tog Kodeksa u cjelini ili djelomično.

Podnositelj obavijesti:

Odvjetnik Ivica Ban

Vukovarska 17, Dubrovnik

20000, Hrvatska

tel./fax: +385 20 357 064

e-mail: odvjetnik.ivica.ban@du.t-com.hr

U Dubrovniku, 3. ožujka 2020.g.